

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Tompai Mihály-utca 10. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás. Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.</p>	<p>Felelős szerkesztő: GÁL ISTVÁN. Kiadó laptulajdonos: ID. RÁBELY MIKLÓS.</p>	<p>Az előfizetés díja: Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona. Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi előjáróságoknak egész évre . . . . . 8 korona. Egyes szám ára: 20 fillér. A hirdetés díja: Egy háromhasábos petítor térfogata . . . . . 20 fillér. Nyilttér sora . . . . . 50 fillér.</p>
--	--	---

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdetés és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Fórum.

(Levél a Szerkesztőhöz a gömöri jegyzők mozgalmában.)

„Tekintetes Szerkesztő ur!

A községi és körjegyzők országos központi egyesületének elnöksége által február hó 16-án Budapesten tartott értekezletén elmondott beszédemet a fővárosi lapok olyan, a valóságnak meg nem felelő, téves és éles beállításban közölték, mintha én vármegyénk érdemes alispánjának ténykedését kritika tárgyává tettem volna és eljárásával szemben kértem volna az elnökség védelmét.

Erre magamat sem illetékesnek, sem feljogosítottak nem tartom.

Közbecsülésben és közszeretben álló népszerű alispánunk ő méltóságának személye iránt — tizenhat éves jegyzői működésem ideje alatt — mindenkor hálás szeretettel és tisztelettel viseltetem, s úgy az ő személye iránti tisztelet, mint saját reputációm érdekében kénytelen voltam a tévesen leadott közlemény rektifikációját kérni.

Elnökségi értekezletünkön én többek közt szóvá tettem a Gömörkishontvármegyei községi és körjegyzők módosított nyugdíj-szabályrendeletét s rámutattam arra, hogy ezen vármegye törvényhatósága módosította az országban a legmostoháiban a jegyzők nyugdíjszabályrendeletét, a mennyiben a szegény gömöri apátlan jegyzőárva részére fejenként csupán évi 60 korona nevelési járulékot állapítottak meg.

Felszólalásom során megemlítettem, hogy egy jegyzői küldöttség kérte a vármegye alispánjától ezen sérelmes nyugdíj-szabályrendeletnek az újabb módosítását és közöltem a lapokban is ismertetett alispáni választ. És ennek minden megjegyzés nélküli leközlése után a következő kérdést intéztem az elnökségi értekezlethez: „kérek felvilágosítást, tanácsot arra nézve, hogy van-e valami módus, hogy nyugdíjszabályrendeletünknek ezen sérelme orvosoltassék.”

Ezen felszólalásomra terjesztette elő Rényai Béla, egyesületünk titkára, az elnökségi értekezlet által el is fogadott azon javaslatát, hogy az elnökség kiküldöttjei: az országos jegyzőegyesület elnöke és ügyvezető titkára is személyesen fogják kérni Gömörkishontvármegye alispánjától ezen sérelme orvoslását, hogy az országos jegyzőegyesület kérelmével is támogassák a vármegyei jegyzőegyesület kérelmét.

Ez felel meg a valóságnak, a mint azt az egyesületünk lapjában: a „Községi Közlöny”-ben leközlött referáda is igazolja.

Téves és a valóságnak meg nem felelő tehát a napi sajtóban leközlött azon hír, hogy: „Több felszólalás után abban állapodtak meg, hogy az alispán szűkkeblű eljárásával szemben a belügyminiszterhez fordulnak.” Továbbá, hogy ezen eljárással szemben felszólaló kérte az elnök védelmét.

Erről szó sem volt az elnökségi értekezleten.

Egy másik, Gömörrel nem is kapcsolatos,

az egész ország jegyzői karát érdeklő kérdésben történt felszólalásomra hozta meg az elnökségi értekezlet azon határozatát, hogy annak idején felkéri a belügyminisztert a felhozott sérelmek orvoslására.

A „Községi Közlöny” szerkesztőségétől, mint a honnan az elferdítve és tévesen leközlött hírszarmazható, kértem a napi sajtóban tévesen leközlött hírek a napi lapokban leendő, az igazságnak és valóságnak megfelelő rektifikálását. És azon nem várt esetben, ha ezt a lap szerkesztősége meg nem tenné, magam fogom azt a napi sajtóban demontálni.

Azt hiszem, hogy állításaimnak legfőbb bizonyítéka lehet azon tény, hogy a mikor az értekezlet befejezése után valamelyik kartársam megkérdezte, hogy milyen ember az alispántok, összes jelen lévő kartársaim előtt azt a kijelentést tettem, hogy egyike a legjobb embereknek.

Mély tiszteletem őszinte nyilvánítása mellett maradtam

Rímabányán, 1917. februárius 25-én.

Tek. Szerkesztő urnak alázatos szolgálja:

Bodnár Zoltán, körjegyző.

Hírek a gömöri közéletmezés és közellátás világából.

Az új rekvirálás.

Megirtuk, hogy a lefolyt rekvirálás eredményét a közéletmezési hivatal nem találta kielégítőnek s újabb részleges requiziciót rendelt el. Ezen intézkedés ellen alispánunk felírt, de a felhozott indokok dacára, a közéletmezési hivatal elnöke ragaszkodott rendeletéhez. Az alispán tehát a következő hirdetményt bocsátotta ki:

„Az Országos Közéletmezési Hivatal elnöke a vármegyében lefolytatott rekvirálás elégtelen eredménye miatt elrendelte, hogy a rekvirálás tárgyában 19321—1916. szám alatt kiadott rendeletem, különösen a tengeri felhasználását, ugyancsak az állati takarmányozásra visszahagyható mennyiségeket illetőleg módosítottassék s ezen módosítás alapján a feledi, tornaljai és putnoki járások egész területére, továbbá a rimaszombati járásban a rimatamásfalvai, osgyáni, nagyszuhai, rimaróhói és köhegyi körjegyzőségek, valamint a rozsnói járásban a berzetei, krasznahorkaviráljai, kuntapolczai körjegyzőségek, Csetnek és Pelsőcz nagyközségek területeire nézve újabb rekvirálás rendeltessek el.

Ezen rendelkezés alapján a termelők gazdasági szükségleteit illetőleg újabb rekvirálást rendeltek el s ehhez képest vetőmag és takarmányozásra vonatkozólag kiadott rendelkezéseimet következőképen módosítom:

1. Takarmánytengeri vetésére vetőmagul az első alkalommal megengedett 110 kilogrammal szemben 1200 négyszögöles holdanként 80 kg. tengeri tartható vissza, a termelő használatában levő szántóföldek legfeljebb 2 százalékát kitevő területre számítva.

2. A szemes tengeri termelésére 1200 négyszögöles holdanként visszatartható tengerit 20 kilogrammban állapítom meg az előzőleg megállapított 35 kilogrammal szemben.

A 19321—1916. sz. rendelkezéseimnek a vetőmag megállapítására vonatkozó egyéb rendelkezései érintetlenül hagyatnak.

Az árpának állati takarmányozás céljaira való felhasználását általánosságban eltiltom s csak az alábbiak szerinti felhasználást engedem meg:

1. A sertések hizlalására darabonként megállapított 2 métermázsa árpa elrekvirálandó. Az elrekvirált árpa helyett a hizlaló ugyanannyi tengerit tarthat vissza, ugy azonban, hogy a hizlalás egész tartamára, mely összesen négy hónapnál tovább nem tarthat, öt métermázsa tengerinél több felhasználható ne legyen.

2. Hat hónapos koron túl a száraz és növendék sertéseknek darabonként folyó évi május hó 1-ig naponként 0,3 kg. tartható vissza, május 1-én túl ily koru sertéseknek szemes takarmány egyáltalán nem adható.

3. Sertésekre vonatkozólag az árpa takarmányozásának tilalma alól csupán azon kivételt teszem, hogy a kocza és szaporulatának ellátására összesen és együttesen legfeljebb 150 kg. szemes takarmány tartható vissza, melyből árpa legfeljebb 50 kg. vehető számításba. A malacok korának megállapítására különös gond fordítandó.

4. Növendék üszőre csakis fél éves koráig tartható vissza darabonként és naponként 0,5 kg. zab, fél éves koron túl szemes takarmány nem tartható vissza.

5. Bárányok részére darabonként 2 hónapi időtartamra összesen engedélyezett 4 kg. zab adag csak oly gazdaságokban hagyható vissza, ahol minden kétséget kizárólag megállapítható, hogy a bárányok békeidőben is zabolva lettek s a mely gazdaságok anyajuh állománya legkevésbé 150 darabot tesz ki. Az előbbi rekvirálás alkalmával ettől eltérőleg e célból bárhol vissza hagyott zabadagok lerekvirálandók.

6. Baromfiaknak ocsun kívül szemes termény vissza nem tartható.

7. Hizó ludakra darabonként — az előbbi 20 kg. helyett — csak 15 kg. tengeri tartható vissza.

A rekvirálásnak tehát e szerint csak azon termelők és állattartók készleteire kell kiterjednie, akik a 19321—1916. szám alatt elrendelt rekvirálás során felvett kimutatások szerint takarmány tengeri vetésre, tengeri ültetésre, továbbá sertések hizlalására, koczákra és növendék (választott) sertések tartására, növendék üszőre, bárányok zabolására, ludak hizlalására tengerit, illetőleg árpát vagy zabot tartottak vissza.

Különös gond fordítandó annak megállapítására, hogy a hizósertések a hizlalás milyen időszakában vannak, mert a takarmány részükre csak oly minőségben hagyható vissza, amennyire a hizlalás négy hónapos időtartamának befejezéseig a részükre megállapított 5 métermázsa mennyiségből még jár, az esetleges többlet pedig mindig csak a hizlalás időtartamát és nem pedig a hizó sertés állapotát tekintve, feltétlenül elrekvirálandó.

A rekvirálás márczius hó 5-én kezdődik és 10 nap alatt befejezendő.

Köztisztviselők nagygyűlése. A múlt vasárnap délután 3 órára köztisztviselői nagygyűlést hívott össze dr. Kovács László polgármester a vármegyeház nagytermébe. A gyűlésen megjelent a rimaszombati tisztviselői testület számos tagja. A polgármester előadta, hogy az országos közlélmelési hivatal elnöke leiratot intézett hozzá, hogy a város gondoskodjék a tisztviselők részére a közvetlen környéken zöldségtermelésre, kertészetre alkalmas területről, hogy így az élelmelésen könnyítsen. Miután a város már a káposztaföldekből és egyéb területeiből ugyis adott a tisztviselők nagy részének földeket, most az idő rövidsége miatt be kell jelenteni a magvakra és kerti eszközökre való igényeket. Széman Endre prelátnak, Pöschl Ferencz erdőtanácsos, Cseh István kir. táblai bíró szólottak a dolog érdekéhez, különösen gyakorlati érzékkel szólott Molnár Lajos munkásbizt. hivatali igazgató, de a fölterjesztésre kitézött idő rövidsége miatt nem lehetett bővebben kiterjeszkedni a kérdésre. A polgármester megígérte, hogy a város bérleteket közvetít a tisztviselőknek, ha ez iránt hozzáfordulnak. Loysch Ödön főgimn. igazgató a szántási bérek ügyében szólalt fel. Végül megalkakul a köztisztviselők kertészeti egyesülete: Elnökké Madarász Pált választották. Gazdák lettek Ludwig Antal és Mölczér Gyula, pénztáros: Jurecska János, szertáros: Kárpáti Sándor.

Háborus kihágások büntetései.

Rimaszombat város rendőrkapitánya által hozott ítéletek: Karász Mihályné, Kobigya Mihályné és Valent Mihályné rimafürészi lakosok lisztnek vasuti podgyászbán igazolvány nélküli szállítása miatt 20—20 kor. pénzbüntetés és elkobzás. (Jogerős.)

Jolsva város rendőrkapitánya így ítélkezett: Keken Judit süvetei lakos tej maximális árának túllépése miatt 50 kor. pénzbüntetés. (Fellebbezett.)

Putnoki főszoigabíró által hozott ítéletek: Tóth András Putnok, terményelrejtés miatt 30 napi elzárás és 200 kor. pénzbüntetés (340 kg. termény elkobozva. — Jogerős.) Özv. Sáfrány Jánosné terményelrejtés miatt 20 napi elzárás és 200 kor. pénzbüntetés (94 kg. buza elkobozva. — Jogerős.) Majer Gábor putnoki vám-

TÁRCZA.

Pro Transsylvania esték.

Valóságos művészeti és irodalmi esemény-számba mehet megyénkben és városunkban február 26 ikának és 27 ikének estéje, a melyeken Gál István szerkesztőnk vezetése alatt a helybeli és vidéki műkedvelőkből válogatott társaság sok szép törekvéssel, ügyes és izléses rendezéssel, derék tanulmányra valló összhangzatos, sima menetű előadással olyan programot adott, a melyhez hasonló még alig fordult elő városunk műkedvelői előadásai között.

A kabaré jellegű estéken sokféle tárgy szerepelt komoly és vidám jelleggel; voltak képek, kisebb színi jelenetek, szavaltatok, ének és zenedarabok. Az első estén megyénk és városunk vezető körei és előkelőségei teljesen megtöltötték az Apolló mozgószínház nézőterét s az érdeklődés olyan nagy volt, hogy a második estén sem tudtak elegendő helyet adni mindazoknak, a kik a pompás előadást látni akarták.

A program első száma bizonyos reklámképek bemutatása után este félnyelcz óraker kezdődött, a mikor Gál István: „Régi miniatűrök” című szövege és összeállítása szerint dr. Moyses Andor saját összeállítású kísérő zongora játéka mellett Máthé Jenőné lépett a lámpák elé s ügyes rutinnal, a helyzethez mindig odaillő hangkezeléssel adta elő a miniatűrképek magyarázó szövegét, a mely mindvégig érdekes intimításokat közölt egy művészno multjából; a zenéről pedig elmondhatjuk, hogy érzés és hangulatteli színezése volt a szövegnek. Közben jöttek a függönyre vatított diskkrét izlésű keretben a miniatűrök 13 szebbnél szebb leány és egy fiatalember élő alakjaiból bemutatva és élénk fénytől megvilágítva. A mint egymásután elvonultak a közönség szemei előtt Carriera: Rose: Molnár Gizuka; Fischer: Schubert hangulat: Musotter Aranka; K. v. Satar: Bécsi

örölő molnár elszámolási elismervény ki nem szolgáltatása s a vám czímen keresett 41 mm. 92 kgr. árpának sertéseivel való feletetése miatt 60 napi elzárás és 2000 korona pénzbüntetés, valamint 1760 kor. 64 fillér érék visszatérítése (felebbezett). — 2. Varga Józsefné és ifj. Nagy Józsefné keleméri lakosok terményelrejtés miatt 1—1 napi elzárás és 20—20 korona pénzbüntetés. — 3. Csizsár Ferencz keleméri lakos buza be nem jelentése miatt 2 napi elzárás és 60 kor. pénzbüntetés. Deme Zsigmond zádorfalvai lakos öröli tanusítvány nélküli öröltetés miatt 20 kor. pénzbüntetés. (Jogerős.)

Hírek. A múlt héten 23 hordó dán vaj érkezett az alispán czímére s kilónként 11 kor. 70 filléres árban lett Rimaszombat, Nagyröcze és Jolsva városok között szétosztva. A szilva-központ megkeresésére az alispán összeírta a vármegye újabb szilvaszükségletét. — A január havi cukorkontingens, mely waggonhiány miatt eddig nem volt szállítható, a legtöbb hatóság czímére megérkezett. — A közlélmelési hivatal elnökének rendelete folytán az alispán felhívta a hatóságokat, hogy a lelenzgyermekeket tartó szülők liszt- és cukorszükségletét soron kívül elégítsék ki. Az alispán elrendelte, hogy öröli tanusítványok csak három havi szükséglet felörlésére adhatók ki.

Személyi hir. Rákóczy István, a vármegye területére megbízott közlélmelési felügyelő a múlt hét első napjaiban Rimaszombatban tartózkodott.

Világháboru.

A múlt hét óta a szárazföldi háboruban az európai harcztereken igen kevés jelentős esemény történt; még mindig a földterítésnél, az ellenség harczzonalainak kikémlésénél tartunk; ezért történnek betörések az ellenség állásaiba, ezért vannak repülő harczők. Ezek a kisszerű harczők éppen nincsenek jelentőség nélkül, mert akárhányszor ezeknek alapján készíthetők jó részletes haditervek. Nem

hölgy: Kárpáti Vali; Német mester: A tükör előtt: Keisler Agla; Ismeretlen angol mester: Kertészleány: Bartha Jozefio; Day Alexander: Apród: Molnár Aranka; Ismeretlen mester: Kolovrat grófnő: Török Matya; Van Dail: Biedermayer: Heksch Ella; Xavery: Pierrette: Marikovszky Elza; Flesch: Keglevich grófnő: Róth Lenke; Grahl: Hensel festő képe: Benkovits Gyula; Bell: Függöny előtt: Horváth Olga; Daffinger: Princessin Rokoko: Lukács Margit; Isabay mester: Reflexion: Kerekes Ara; az ámulat csöndes csodálkozó hangja kísérte egyik képet a másik után és bár az izlések különfélesége egyes pártokat hozott utólag létre, egészben véve nehéz volna eldönteni, hogy a méltán királynői szépségeké legyen e a pálma; vagy a diskkrét, izléses kivitelű, érzésteli alakoké. A szenzáció szuggesztív erejével hatottak ezek a miniatűrök az egész közönségre.

Rövid szünet után Kármán Katinka jelent meg a lámpák előtt s Molnár Gizuka kellemes zongorakiséréte mellett adott elő egy szép dalt: „Csak még egyszer csókolj meg engem” kezdetű mély érzéssel, ügyesen iskolázott hangon, majd Kökény Ilona műsoraiból „A pesti aszszony” és „A Riviérán” címűeket. Kellemes éneke, ügyes és diskkrét föllépése, mimikája dicseretére válnék egy szintársulat szubrettjének is s igen nagy tetszéssel fogadták.

A következő szám egy tréfás jelenet volt Gábor Andortól: „Ne igyál fiam feketét” címmel. Ebben Lengyel Ivánné pompás alakítással mutatta be a pergönyelvű menyecskét, a ki Kukli prédikációt tart férjének. A férj szerepében egy szót sem szólt Meskó Barna, de mozdulatai, mimikája, járás-keleése kitünően sikerültek s az egész jelenet zajos tapsokat váltott ki.

Szünet közben megjelent Smál József s mint bejelentő konferenczier ügyes és kacagató módon beszélt Ádám és Luczfer sötét jelenetének elhalasztásáról, a melyet a poltári vonat kése delmére háritott.

hatnak ugyan a szenzáció és a nagy dob hatásával kifelé, de talán éppen ezek alapján fejlődhetik valami nagyobb dolog a közel jövőben.

A betöréseknek még egy másik czélja is lehet, az t. i., hogy állásainkat az ellenség rovására úgy javíthassuk, hogy sikerrel indíthassunk jó kezdőpontokról offenzívát, mert az offenziva sikerénél fontos a jó kezdet, így gyorsabban és kevesebb áldozattal czélhoz lehet jutni és a jó hadvezérnek ezt mind számításba kell vennie.

Az oroszok is váltig erre törekszenek már hónapok óta, mert hol a Mesticanestinel lévő bármás határnál, hol az Ojtozi szorosnál, hol a Tatár hágónál támadják nagy erővel állásainkat, hogy a tavasszal jobb kiinduló pontokat szerezzenek offenzívájukhoz. Ez azonban nem sikerült nekik nagy áldozataik dacára sem, sőt éppen a legfontosabb helyen: a Mesticanesti állásnál és a szomszédos Valeputnai uton éppen a mi csapataink foglaltak el jó hegyi állásokat s most a héten is a betörő oroszok közül mintegy 1300-at elfogtak. A Tatár hágónál, Mármaros határán szintén voltak heves orosz rohamok, de azok sem vezettek sikerre.

Most ujabbban voltak még harczők a galicziai Brzezany táján, valamint Volhyniában Luck környékén; sőt Riga mellett az Aa folyónál is történt egy kisebb betörés.

Macedóniában a Cserna hajlásban vannak néha harczők, most legutóbb Paralovónál az olasz csapatok intéztek nagyobb támadást, de visszaverték őket.

Az olasz harcztér tengermelléki tájairól jelentenek ujabbban közönszerű ágyuharczőket, különösen Marmolata környé-

Következtek Máthé Jenőné szavaltatai. Első estén az „Ólomkatonák” című kedves aprósággal kezdte, majd Szabolcskának egy rövid, talpraesett háborus versét adta elő s mély érzéssel szavalta el „István vitéz” című háborus verset.

A második napon egy kis változás volt: elsőnek Gál Pista: „Sóhajtások egy cigaretté füstjénél” című leheletfinomságu kedves kis versét szavalta el megfelelő értelmezéssel, azután az „Ólomkatonák” és „István vitéz.”

Smál József további szellemes konterálása után Meskó Sárka énekelt el Molnár Gizuka ügyes zongorakiséréte mellett egy szép téli dalt, meg két kis madár dalát. Kellemesen csengő hangja azt sejteti, hogy megfelelő iskolázottság és gyakorlat mellett magasabb művészi kvalitások kiváltására is alkalmas lesz.

„Pufi és a sötartó” Gábor tréfás jelenetében Smál József adta a czimszerepet, Lengyel Ivánné a feleség, Kárpáti Vali a szobaleány szerepét. Lengyel Ivánné hálás szerepét teljes otthoniassággal játszta; igen jó volt Smál is a czimszerepben, a mint a haragra gerjedés fokozódását jelenítette.

Utolsóelőtti számul dr. Moyses Andor saját szerzeményeit énekelte és játszta zongorán s a szövegek is helybeli írók szerzeményei. Meskó Barna: „Téli estén” s Gál István: „Rendezvény” és „Talán” című finom koncepcióju, érzésteli költeményeit zenésítette meg s a kiváltott mélyebb hatás azt bizonyította, hogy a hangszerelés művészete eltalálta azt a tónust, a mely a közönség műérzékén át szívéhez vezet.

Végre eljött az utolsó jelenet. Ádám Benkovits Gyula és Luczifer Smál József teljes sötétségben Rimaszombatba érnek, bejárák a várost s Meskó Barna szellemes, ötletes magyarázatai mind a sötétben terjedő városra czéloznak igen finom, nem sértő gunnyal, a mely általános derűtséggel fejezte be a minden részében sikerült műestét.

kéről. Ott különben a mult nyári és őszi olasz offenzíva óta, úgy látszik, megerősödünk, mert Görz táján sikerrel behatoltunk azóta az olasz állásokba és néhány állást el is foglaltunk tőlük. — A tengerparti vidéken megfelelő vonalban állunk a Görzön közvetlenül túlfekvő vidékkel. Nabrezinán a mi seregeink állanak.

A francia angol harctéren angolok és francziák egyaránt betörnek a német állásokba, néha meg a németek csapnak vissza. Arras, Armentieres környékén angolokkal, az Ancre táján, a Maasnál és a Vogézekben a francziákkal csaptak össze többszörösen a németek és az ellenség számbeli túlereje dacára nem bír előhaladni. — Most az időjárás sem kedvez a harcoknak.

A török harctereken Mezopotámiában Kut-el-Amarát föladták a törökök, akik a tulerő elől némileg visszavonultak. Más-hol kisebb csatározások vannak.

A tengeralatti háboru nagy erővel és mint jelentik, eddig reményen föltüli sikerrel folyik. A nagy Anglia kénytelen behozatali szállítmányait felére korlátozni. A semlegesek beszűntették a hajózást, Amerika pedig azon tanakodik, hogy belénk harapjon-e vagy jobb lesz szép szerével visszavonulni?

A „hanvai remete“ rezedáágának utóhangjai.

Hanvay Zoltán, a gömői földből kinőtt emberkoponyák ezen tipikusan erős alakja, a közelmúltban tollával egy ág rezedát helyezett az elhunyt jószágos királyunk koporsójára s ez a legújabb kis füzet a vármegye határain túl is méltó visszhangra talált.

József főherceg táviratban köszönte meg a rezedáágat, Csáky Albinné grófné pedig — mint a hanvai remete egy bizalmasától halljuk — kedves hangú és mély tartalmu levélben elmélkedik a fekete fedelű kis füzet betűi fölött.

Dr. Márki Sándor kolozsvári egyetemi tanár a következő remek stílusú és gyönyörű gondolatokkal teljes levélben válaszol a rezedáág ajánlására. A levél a következő:

Kolozsvár, 1917. február 14.

„Kedves bátyám és barátom uram!

Tegnapelőtt kaptam: „egy ág Rezedát“, melyet felejthetetlen jó öreg királyunk koporsójára helyezve, igen szép szavak kíséretében nekem ajánlottál. Másodszor ér Részéről ilyen kitüntetés, mit annál nagyobbra becsülök, annál nagyobb hálával és kegyelettel fogadok, mert csak írásaimból és leveleimből ösmersz. De mindjárt meg is szomorítasz azzal a kijelentéssel, hogy most már csakugyan ketté töröd írói tolladat és az én történetírói kritikám alá bocsátod „utol-ó“ írásodat.

Tegnap azután egy másik ilyen lemondó kijelentést olvastam hazánk legnagyobb élő költőjétől: Lévy Józseftől, kire mint aranyos, örök ifju bátyádra hivatkozol könyvedben s aki nekem is megengedte, hogy szeretettel és tisztelettel közeledhessem hozzá. Arany János születésének századik évfordulóján Lévy József a költöző seregtől elmarsát agg madárnak tartja magát, ki rég elszakadt társaitól s dalával most búcsúfényt vet „a bölcsőre“, mert leszállott az ég és végképpen elhallgat a dal.

Rég nem voltam jobban megilletődve, mint ennek a két csodálatosan egybehangzó és csodálatosan egyidejű nyilatkozatnak az olvasásakor. Két jó barát, két egymást megértő lélek akar szabadulni a föld sarából s fölemelkedni fiatal koruk eszményei és jó barátaik sorába, hogy eszméik viágában üdvözülten üdvözöljék, csodálják, szeressék őket. Mind a ketten a száz esztendő Aranyra hivatkoznak: „Rossz idöket élünk, rossz csillagok járnak!“

Könyvedben ezeket a rossz idöket fested s ezektől a rossz csillagoktól óvod hazánkat.

Tehted-e keserűség nélkül, mikor magad mondd, hogy oly törhetlen Deák-párti vagy, amilyenek talán már tizenketten se vagytok összesen a hazában? De tehted-e élő hit nélkül, mikor azt a tanulságot vontad le az öreg király életéből, azt a reményt merited ifju királyunk beköszöntő szózatából, hogy teljesedni fog a nagy Széchenyi István jóslata: „Magyarország nem volt, de lesz?“ (Hát ez igaz, csak hogy én ennek a föltételét is megszabom. Miután ebben nem tudok bizni, azért vagyok elkéserevedve. H. Z.)

Ime, mégis megtaláltad Lévy Józseffel együtt a szemedhez való pápaszemet. Lévy Arany száz éves fellegén át is látja, Te pedig a közélet posványából emelkedő ködön át látod azt a szebb jövőt, amelyben saját szavaiddként a haza minden polgára a maga helyén teljesít ernyedetlen, becsületos polgári munkát, hogy azután bátran szembeállhassunk minden vészszel, viharral. (Ez volna a fent említett föltétel, amelyben azonban én — sajnos — bizni nem tudok. H. Z.)

Vajjon mit remélhettek Hunth—Pázmán őseid, mikor német akaraterővel, Szicíliai napfényvel eltelve bejöttek hazánkba? Mit éreztek utódaik, midőn a „középkorban“ Magyarországot oly nagyok s hatalmasnak látták, amilyenek most Te kívánod? Egy évezred év után Te, az ő ősz ősunokájuk! Te, az egyszerű falusi nemzets ur!

Ezek után az én kritikám, amelyre engedékenyen fölhívtál, nem is kritika; csak utalás arra a tapasztalatra, hogy nincs oly hazaszerető nemzedék, amely jobb korra ne vágyódnék s mentül jobban szereti nemzetét, annál dícsőbbnek akarja azt látni. Ezért vagy Te oly elégedetlen a mi korunkkal. De éppen ezért Te se hulló csillagnak tartod a magyar dícsőséget, hanem — miként Petőfi: „Üstökösnek, mely jött s távozott, hogy századok múlva fényétől népeik rettegjék?“ (Hát ez gyönyörű szép, de hogy tartunk ki addig?! H. Z.)

Utolsóknak nevezett munkádból azt olvasom ki s utolsó sóhajunk se lehet más.

Lévy József égbeszálló költeménye, Hanvay Zoltán földre sújtó füzeté fölírzza a tespedésből a nemzetet s vezéreit. (Ha ez így volna, akkor lennék én boldog. H. Z.)

Ti pedig agg Simeonok Tompa új Simeonjaival, titokban mégis csak vártok az élettől valamit. Ha most nem is: „csak egy napot, midőn föltáru az áldozóknak ama szent csarnok kapuja s megzendül a győzelmi ének.“

Kilencszázados családot történetének visszacsengését fogod látni akkor stb.

Dr. Márki Sándor.

Hírek és vegyesek.

Kinevezés. A m. kir. belügyminiszter a III. oszt. kereseti adónak, a bányaadónak és a nyilvános számadásra kötelezett bányavállalatok hadi nyereségadójának kivétele ellen beadott fellebbezések elintézésére a rimaszombati kir. pénzügyigazgatóság székhelyén az 1917., 1918. és 1919. évek tartamára alakuló egyenes adó felszólamlási bizottság elnökévé csetneki Gyürky Pál ev. főesperest, elnökhelyettesévé pedig dr. Ráróssy Gyula rimaszombati ügyvédet nevezte ki.

Igazgatói helyettesítés. A helybeli polgári állami leányiskola igazgatója: Kárpáti Sándorné egészségi okokból hat hónapra szabadságoltatván, a helyettes igazgatói teendőket Fábry Zoltánné látja el.

Házasság. A derencsényi ág. h. ev. egyház ifju lelkésze: Mikulás Jenő, február hó 6-án vezette oltárhoz Uhlár Gizellát. Esküvőjük a zólyomi ev. templomban nagyszámu díszes közönség jelenlétében tartatott meg.

Kitüntetés tb. főszolgabíró. Szontagh Zoltán feledi járásbeli tb. főszolgabíró, aki mint huszárhadapród teljesít harctéri szolgálót, az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért a nagy ezüst vitézségi éremmel lett kitüntetve.

Főhadnagyi kinevezés. Beilik István honvédhuszárhadnagy tart. főhadnaggyá lett kinevezve.

Hadnagyi kinevezések. Itj. Kubinyi Géza a jolsvai kerület képviselője, tart. huszárszázlós tart. hadnaggyá lett kinevezve. — Ugyan-csak hadnaggy lett Pósch Jenő vártüzérezredbeli tart. zászlós, dr. Pósch Dezső vm. tb. főorvos

fia. — Hadnaggy lett ez év február 1-én a mult év augusztus 1-i ranggal Horváth Elemér zászlós is, Horváth József csizi földbirtokos fia, aki a harctéren tanúsított vitéz magatartásáért a bronz vitézségi éremet kétszer kapta meg s a kis ezüst vitézségi éremmel is dekoráltatott. — Beilik Viktor tart. zászlós, Beilik Iván földbirtokos fia szintén hadnaggyá lett kinevezve.

Képviselőválasztás Losonczon. A báró Hazai Samu vezérezredes lemondása folytán megüresedett losonci orsz. képviselői mandátum márczius 17-én új gazdát kap. A nemzeti munkapárt végrehajtó bizottsága f. hó 3-ikán tartott jelölő ülést. Hir szerint dr. Török Béla, a Török Zoltán nyug. főispán fia a munkapárt jelöltje.

Kinevezés. Bodor László 16. honvédgyalozezredbeli zászlós, néh. Bodor László igazgató tanító fia, hadnaggyá lett előléptetve.

Áthelyezés. A helybeli 80-ik cs. és kir. gyalozezred tevékeny és széleskörűben rokonszenvesen ismert orvosfőnöke: dr. Austerlitz Vilmos népfelk. főorvos, mint sajnálattal értesülünk — különleges orvosi megbízatás teljesítésére elhelyeztetett innen, — s helyébe egy budapesti hadi kórháznál szolgálatot tevő dr. Baka Sándor népfelk. ezredorvos lett ide áthelyezve.

Hadi érettségi. Pénteken volt a rimaszombati főgimnázium bevonuló VIII. osztályos tanulóinak hadi érettségije, a melyen Loysch Ödön igazgató elnökölt. Összesen 9 ifju állott a bizottság elé, miután 2 nappal előbb letették az osztályvizsgát. A 9 ifju közül 3 jeles eredménnyel maturázott: Ablonczy Ernő, Szontagh Pál és Grünmann Alfréd. — A VII. osztályból besorozott tanulók most osztályvizsgát tettek, ezek részére 6 hetes tanfolyamot rendelt a minisztérium s husvét után fognak hadi érettségit tenni; addig szabadságot kaptak a katonai hatóságtól.

Kitüntetés és előléptetés. Cseh János 25. gy. ezredbeli zászlós, aki csaknem egy év óta az orosz harctéren küzd s az ellenséggel szemben tanúsított bátor magatartásáért az ezüst vitézségi éremmel is ki lett tüntetve, február 1-ei ranggal hadnaggyá lépett elő.

A kir. tanfelügyelőség hivatalos órái tolyó márczius hó 1-től október hó 31-ig bezárólag délelőtti 8 órától délután 2 óráig tartatnak.

Hadifogoly ügyeleti tiszt kirendelés. A honvédkerületi parancsnokság dr. Jarmatzky Sándor tart. főhadnagy, hadifogoly ügyeleti tiszt mellé Pogány Ferencz 16 ik honvédgyalozezredbeli tart. hadnaggyot Rimaszombatban kirendelte.

Kitüntetések. Az orosz harctérről értesítik lapunkat, hogy Zeidner Róbert, Nemezz Béla és Pongó Mihály városunkbeli származású zászlósok az ellenség előtt tanúsított bátor magatartásuk elismeréséért a bronz vitézségi éremmel lettek kitüntetve.

Cserkész zászlóavatás. A főgimnázium tornacsarnokában szombaton, folyó hó 3-án ment végbe a cserkész-zászló ünnepélyes felavatása, melyről lapunk jövő számában referálunk.

Városi képviselőválasztás. A városi képviselőtestület egy részének mandátuma lejárt s néhányan meghaltak s az új választás február 28-ára tüzetett ki. Medveczky Sándor mint elnök a választási aktust e napon a városháza nagytermében megnyitotta s a II-ik kerület részére a választás vezetésére a kiküldött helyettes elnök: id. Törköly József az áll. elemi iskola termében nyitotta meg az eljárást. Mindkét helyen a kiküldött bizalmi férfiak is megjelentek s mindvégig ott voltak délután 4 óráig a választásnál. Az I. kerületben beadott 70 szavazat. Megválasztottak: Simon Mihály (70), Szabó József (70), dr. Törköly József (új 70), Benyó Béla (69), Rónay Gyula (68), Singer Rezső (67 új) és dr. Weinberger Rezső (64 új) rendes tagok, Szentmiklóssy László (69) Vályi Ferencz (68), Derekas János (67), Sichert Károly (66) új póttagok. — A II. kerületben beadott 93 szavazat. Megválasztottak: Bodor István (93), Juraskó Jakab (93, új), Lengyel György (93, új), Zachar Gusztáv (92), Benyó László (89), dr. Wallentinyi Dezső (88) és Boczkó Dániel (86) rendes, Z-uffa Kálmán (93), Váry János (91), Eperjessy József (81) és Kerkes Dezső (76) új póttagokként.

Halálozás. Vármegyénk jegyzői karának egyik munkás, széles körökben ismert tagja: *Purjesz Ignác* nyug. honvédszázados, nyustyai körjegyző 60 éves korában Budapesten e héten elhunyt. Hivatalos teendőit nagy ügybuzgósággal, kiváló szakértelemmel végezte s emberbaráti és szociális tevékenysége révén Nyustya vidékén népszerű férfi volt, kinek halála őszinte részvétet kelt. A háboru kitörése óta több ízben jelentkezett katonai szolgálatra, azonban hivatalos teendői végzése céljából itthon tartották. Halálát özvegye, három fia, egy leánya és kiterjedt rokonság gyászolja.

Katonai kinevezések. *Pauchly Zoltán* a 16. honv. gyalogezred tart. zászlósa tart. hadnagy lett. — *Gabonás János*, rimamurányi tisztviselő a 16. honv. gyalogezred tart. zászlósa, hadnagy lett. — *Ugyancsak* tart. hadnagygyá nevezett ki a közös hadseregben *Galambo Géza* tart. zászlós.

Rendkívüli meggyűlés. E hó 27-én, kedden, délelőtt rendkívüli vármegyei közgyűlés volt a vármegyeháza kistermében, melyen a törvényhatósági bizottsági tagok csak kevés számban jelentek meg. A gyűlésen *Kubinyi Géza* főispán elnökelt s az ülés megnyitása után dr. *Csiky Ferencz* garamvölgyi járásorvost a vármegyei orvosi karnak egyik igen rokonszenves és értékes tagját tb. főorvossá nevezte ki. Az új tb. főorvos a hivatalos esküt a közgyűlés színe előtt nyomban letette. — Ezután a tárgysorozatra került a sor. — Az egyesenes adó felszólamlási bizottságba megválasztotta a törvényhatóság a következőket: *Czinke István* és dr. *Veres Samut* rendes tagokul, *Badinyi Gyulát* és *Szabó Elemért* póttagokul, dr. *Szelényi Jenő* likéri kohóigazgatót és *Hönsch Ede* putnoki bányatanácsost bányaszakértő rendes tagul, *Lajos Győző* rozsnyói bányaiskolai igazgatót és *Uxa Károly* kuntapolczi kohógondnokot bányaszakértő póttagul. A jövedelem adófelszólamlási bizottságba Rimaszombat szék helylyel rendes tagokul megválasztottak: *Szent-Ivány József* Beje, *Szilárdy Béla* Sajószentkirály, *Horváth József* Csiz, *Lengyel György* Rimaszombat, póttagokul: *Bornemiszca E* emér Bátka, *Dapsy Béla* Székáros, *Czibur Pál* Feled és *Beilik Iván* Alsóvály. A Rózsnyó székhelylyel működő bizottság rendes tagjai lettek: *Fáy Árpád* Gicze, *Hertz Alajos* Krasznahorkaváralja, *Tóth Kálmán* Nagyrőcze, *Matolay Bertalan* Csetnek, póttagjai: dr. *Markó János* Rózsnyó, *Sárkány Kálmán* Dobsina, *Schwarz Ferencz* Jolsva és *Kubinyi Ödön* Rózsnyó. Ezután Osgyán község vásáráthelyezési ügye nyert elintézés és *Osváth Dániel* feledi főszolgabíró részéssített első szolgálati pótlékban.

Közgyűlések. A *Vármegyei Kaszinó* évi rendes közgyűlését ma, vasárnap délután 3 órakor tartja saját helyiségében.

A rimaszombati polgári olvasóköri védnöksége mellett alakult általános temetkezési egyesület ma, vasárnap délelőtt 11 órakor a polgári olvasóköri nagytermében tartja meg XXIII ik évi rendes közgyűlését.

Az általános ipartestületi nyugdíj egyesület február 25 én id. *Rábely Miklós* elnöklésével tartotta meg 14-ik évi rendes közgyűlését, melyen a választmány évi jelentését *Rónay Gyula* titkár olvasta fel. Az 1916. évi zárszámadásról szóló jelentést a közgyűlés tudomásul vette és *Matolcsy Pál* pénztárosnak elismerése és köszönete mellett a felmentvényt megadta. Az évi zárszámadás adatai ezek: bevételei 23507 kor. 23 fillér, kiadás 263 kor. 37 fillér készpénz egyenleggel együtt ugyanannyi. — A vagyon 113530 K. — Teher: 7030 kor. s így 106500 korona a tiszta vagyon. — Az évi szaporodás 6700 korona. Az intézménynek eddig 8 nyugdíjas tagja van. A közgyűlés hálás elismeréssel vette az ügybuzgó és érdemes pénztárnok: *Matolcsy Pál* azon életrevaló eszméjét, hogy az általa megszervezett kis füzetben a közönséget tájékoztatásuk az intézmény szép céljairól és hasznosságáról. A füzet széles körben való terjesztését elhatározták s ezzel a közgyűlés az elnök élettelésével véget ért.

A rimaszombati „Chevra Kadisa” temetkezési szent egyesület évi rendes közgyűlését folyó hó 1-én tartotta *Seidner Bernát* elnöklésével. Az

elnökség, választmány és a számvizsgáló bizottság jelentését tudomásul vették. — A bevétel 2247 korona 39 fillér volt, a kiadás 29 korona 59 fillér pénztári maradvány egyenleggel együtt ugyanannyi. A vagyon 8875 kor. 01 fillér. — *Heksch Bertalan* pénztárosnak a felmentvény elismerés kifejezésével megadatott. Új tagok felvétele után a zsinagógában gyászistentisztelet követte a közgyűlést.

Mének kivonulása. A rimaszombati m. kir. állami méntelep állománya — az itt visszatartott 9 mén és néhány katona kivételével — kivonult a fedeztetési állomásokra. — Február 26—28-ig tartott a szállítás, mely példás rendben ment végbe s a mének június hó végéig maradnak kint az állomásokon.

Jutalomdíj kitűzés. A beregszászi postahivatalnál folyó évi febr. hó 10 én osztrák magyar bankfiók Munkács címre feladott 300 darab 1000 koronás bankjegyet tartalmazott 300000 korona értékű betét csomagot eddig ismeretlen tettes eltulajdonította. A kereskedelemügyi miniszter 2592. számú rendelettel tízezer korona jutalmat tűzött ki annak számára, aki olyan adatokat szolgáltat a nyomozó hatóságnak, amelyek révén a tettes kézrekerül és az eltulajdonított összegnek legalább nagyobb része is megkerül. Aki olyan adatokat fog szolgáltatni, melynek révén csak a tettes és aránylag kisebb összeg kerül kézre, az 3000 K jutalomban fog részesülni.

Nyugtázás. A „Vöröskereszt-egyesület” céljaira vettük és hálás köszönettel nyugtázzuk a következő szíves adományokat:

Pénc: Dr. *Weinberger Rezsóné* 10 korona. *Természetben:* *Valent Szabina* Keczege 10 drb tojás. *Lénárt István* Perjése 6 drb tojás. *Torma Lajosné* Feled 6 drb tojás. *Szekeress Mihályné* Alsóbalog 8 drb tojás. *Az elnökség.*

E héten is változatos, ügyesen összeállított műsor mellett tartattak az előadások az Apolló mozgó színházban. Szerdán „A vágy dala” volt a slágerdarab, melyet nagy tetszéssel fogadott a közönség. A lapunk mult számában jelzett csekély helyáremelés csakis a katonai és zóna előadásra vonatkozik és ekkor is csupán a páholy helyárát emelte a tulajdonos 10 fillérrel. Szombat és vasárnap a Hommunkulus I. része kerül bemutatásra.

Mozi naptár.

Március 7. „Nihilit robbanás”, Psylander-dráma. — „Szoknyahős”, vígjáték.
Március 10. és 11. „Boston Cézárja” dráma.
Március 14. „Pusztai princez”, Psylander-vígjáték és a „Halál küszöbén”, dráma.

Szerkesztői üzenet.

F. K. Köszönjük szíves érdeklődését. Minden a kiserint fog történni. Üdv!

Cz. P. Gömörmihályfalva. A meleghangy levelet el fogjuk juttatni illetékes helyre — a közlése a papír hiány és más okok miatt lehetetlen.

Diszfenyők! A cs. és kir. 80 ik gyalogezred állomásparancsnokságánál a következő diszfák eladtnak házhoz szállítva: 25 drb akácdiszfenyő, 15 drb kétkétfenyő és 10 drb mástéle diszfenyők darabonként 5 koronájával. — 10 drb **Acer**, 20 drb **Nemus** darabonként 6 koronájával. 20 drb **Populus**, piramisták drb kint 4 K val.

Tanulónak
egy jobb házból való fiu felvétetik
Róth Géza vaskereskedésében R.-szombat

Meghívó.

A „Rimaszombati Takarékpénztár”
(az Osztr.-Magy. Bank mellékhelye)

1917. évi márczius 22-ikén

(szerdán) délelőtt 9 órakor

: : saját helyiségében megtartandó : :

LV-ik évi rendes közgyűlésre

a részvényeseket tisztelettel meghívja

az igazgatóság.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az elmúlt évről. Zárszámadások és nyemremény felosztás iránti határozat.

2. Hat igazgatósági tag választása.

3. Öt felügyelő-bizottsági tag és napibiztosok választása.

Árverési hirdetmény.

Pk. 2511/17. sz. — Alulírott bírói kiküldött ezennel közhírré teszi, hogy a néh. **Özv. Ujházy Tivadarné** hagyatékához tartozó ingók, melyek a rimaszombati leltár 26—88, 90—130, 143—144, 156—168, 175—213, 215—217, 243—255. tétele alatt és az osgyáni leltár I. 1—29, 21/a—26/a, 28/a, 29/a, 30—33, 38—54, 56—88. tétele alatt felvett házi butorok és egyéb ingók nyilvános árverésen leendő eladása elrendeltetett.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbírósnak Pk. 2511/12—916. sz. végzése folytán a Rimaszombatban lévő ingók Erzsébet-tér 26 szám alatt örökhagyó lakásán 1917. évi márczius hó 16 án d. e. 10 órakor, az Osgyán községben lévő ingók **1917. évi márczius hó 17-én** — a Malatinszky kastélyban — d. e. 9 órakor el lesznek árverezve.

A venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az említett ingóságok készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek el fognak adni.

Rimaszombat, 1917. évi február hó 22 én.

Marosi Mihály s. k. tisztviselő, bírói kiküldött.

ELADÓ!

Gömörm. Takarékpénztár és Hitebanki és Gömörm. Kereskedelmi Részv. Társasági részvényeket eladok.

1—3 **BENYÓ LÁSZLÓ.**

A Szijjártó-utcza 45. szám alatti

3 szobás lakás

villanyvilágítás és vízvezetékekkel berendezve az összes mellékhelyiségekkel **május elsejére kiadó.**

Értekezni lehet: **Özv. Kohn Adolf**nál Rimaszombatban, Erzsébet tér 16. sz. a. 4—*

Kiadó lakás

X Szijjártó-utcza 49. szám alatti emeleti lakás, mely áll: 3 szoba, alkove, fürdő szoba, konyha, éléskamara és mellékhelyiségekből, villanyvilágítás és vízvezetékekkel ellátva **a folyó évi május hó 1-étől** bérbeadó. — Értekezni lehet: **Rákóczy-utcza 4. szám alatt.** 2—*